

BIJLAGEN

LES 1: DE WET IS DE WET ... OF NIET?

- Lesplan
- Hand-out
- Verbetersleutel
- Verhaal Prometheus
- Verhaal Antigone

LESDOELEN	LEERINHOUD	WERKVORMEN - MEDIA - ORGANISATIE	TIJD
<p><u>Lesbegin</u></p>	<p>/</p>	<p>Leerkracht verwelkomt de leerlingen Leerkracht verdeelt de leerlingen in groepen van 4</p>	<p>3 min</p>
<p><u>Lesuitwerking</u></p> <p><u>Lesfase 1</u></p> <p>Een eigen standpunt formuleren op stellingen i.v.m. het overtreden van wetten en regels</p>	<p><u>Lesfase 1</u></p> <p>Schuldvraag</p>	<p><u>Lesfase 1</u></p> <p>Media: hand-out Werkvorm: groepswerk - OLG</p> <p>De leerlingen brainstormen over drie stellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als je per ongeluk een iets verkeerd doet, ben je dan schuldig? - Zouden mensen zich goed gedragen als er geen regels waren? - Als je de regels overtreedt om iemand anders te helpen, verdien je dan een straf? 	<p>8 min.</p>

<p><u>Lesfase 2</u></p> <p>Het verhaal van Prometheus in eigen woorden uitleggen</p> <p>Na het horen of lezen van een aangereikt verhaal een eigen standpunt innemen en dat standpunt op een gepaste manier verwoorden</p> <p>Met respect naar de standpunten van andere leerlingen luisteren en aangeven dat er verschillende standpunten mogelijk zijn</p>	<p><u>Lesfase 2</u></p> <p>Prometheus: schuldvraag</p>	<p>Nadat de leerlingen in groep een discussie hebben gevoerd, kunnen de leerlingen die dat wensen, de verschillende standpunten en argumenten die in hun groep werden aangehaald, aan de rest van de klas vertellen en daarbij ook een eigen standpunt innemen.</p> <p><u>Lesfase 2</u></p> <p>Media: hand-out - verhaal</p> <p>Werkvorm: vertellen – OLG – groepswerk</p> <p>Lkr. leest het eerste deel van het verhaal van Prometheus (van het moment waarop Prometheus de mensen heeft geboetseerd t.e.m. de straf van Zeus om het vuur weg te nemen.</p> <p>Vervolgens wordt via enkele vragen naar de kennis van de leerlingen i.v.m. het verhaal van Prometheus gepeild. De vragen worden klassikaal beantwoord.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen zetten de verschillende gebeurtenissen in de juiste volgorde. - Wie wordt gestraft? - Waarom worden zij gestraft? <p>Daarna dienen de leerlingen zelfstandig een eigen standpunt in te nemen. Leerkracht geeft duidelijk aan en dat er geen juiste of foute antwoorden bestaan. dat er verschillende standpunten mogelijk zijn</p>	<p>25 min</p>
---	---	---	---------------

		<p>Daarna bespreken ze hun standpunt in een kleine groep. Indien de leerlingen dat zelf willen, kunnen ze dat standpunt ook klassikaal beargumenteren. Daarbij is het van belang om als leerkracht aan te geven dat de leerlingen daarbij niet juist of fout kunnen antwoorden en erover te waken dat er een aangename en verdraagzame sfeer binnen de klas wordt gecreëerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vind jij het eerlijk dat zij gestraft worden? Waarom wel/waarom niet? - Stel je voor: een wereld zonder vuur? Wat zouden we niet meer kunnen doen? - Hoe zou jij dit probleem oplossen <p>Nadat de leerlingen hun eigen antwoord op deze vragen klassikaal hebben besproken, wordt het vervolg van het verhaal aan de leerlingen verteld.</p> <p>De leerlingen beantwoorden opnieuw eerst enkele controlevragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke regel verbrak Prometheus? - Waarom stal Prometheus het vuur? <p>De leerlingen discussiëren vervolgens in groep over de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vind je de straf van Prometheus terecht? - Welke straf zou jij opleggen aan Prometheus of de mensen? 	
--	--	--	--

<p><u>Lesfase 3</u></p> <p>Het verhaal van Antigone in eigen woorden uitleggen</p> <p>Na het horen of lezen van een aangereikt verhaal een eigen standpunt innemen en dat standpunt op een gepaste manier verwoorden</p> <p>Met respect naar de standpunten van andere leerlingen luisteren en aangeven dat er verschillende standpunten mogelijk zijn</p>	<p><u>Lesfase 3</u></p> <p>Antigone</p>	<p>Leerkracht geeft expliciet aan dat er geen juiste of fouten antwoorden zijn. Je kan een verhaal vanuit verschillende perspectieven bekijken en geen enkel standpunt is beter dan een ander standpunt. Leerkracht geeft ook aan dat het belangrijk is om ook open te staan voor andere opvattingen aangezien die opvattingen even juist of fout zijn.</p> <p><u>Lesfase 3</u></p> <p>Media: hand-out - verhaal</p> <p>Werkvorm: vertellen – OLG</p> <p>Leerlingen luisteren naar het eerste deel van het verhaal van Antigone en vullen vervolgens de stamboom van Antigone aan (de twee broers invullen) en leggen in eigen woorden uit wat er gebeurd is (t.e.m. de dood van beide broers en het feit dat Polyneikes niet mag begraven worden).</p> <p>Ze formuleren zelfstandig een antwoord op de vraag wie volgens hen verantwoordelijk is en delen dat antwoord en hun argumentatie mee, indien ze dat willen.</p>	<p>15 min</p>
---	--	---	---------------

<p><u>Lesfase 4</u></p> <p>Het verhaal van Antigone in eigen woorden uitleggen</p> <p>Een verhaal vanuit twee standpunten bekijken en die twee standpunten zonder waardeoordeel vergelijken</p>	<p><u>Lesfase 4</u></p> <p>Antigone</p>	<p><u>Lesfase 4</u></p> <p>Media: hand-out - verhaal</p> <p>Werkvorm: groepswerk</p> <p>Leerlingen lezen in groep het twee deel van het verhaal van Antigone en geven vervolgens antwoord op de vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is de mening van Antigone? Wat is de mening van Ismene? Welke argumenten haalt Ismene aan om haar gedrag te verklaren? Welke argumenten haalt Antigone aan om haar gedrag te verklaren? <p>Leerlingen dienen hierbij dus expliciet het verhaal vanuit de twee standpunten te bekijken en zien op die manier in dat dit verhaal twee kanten heeft (of anders gezegd: het navolgen van familiewetten vs. de wetten van de leider). Leerkracht sluit klassikaal af door de antwoorden te overlopen en door aan te geven dat zowel Antigone als Ismene gelijk noch ongelijk hadden.</p>	<p>15 min</p>
--	--	---	---------------

lesafsluiting		Leerkracht bedankt de leerlingen voor hun enthousiaste medewerking.	
----------------------	--	---	--

Bronnen: Van Dolen H. (2009) *Op naar de Olympos*. Nijmegen: Valkhof pers, pp.53-54